

1] voorwoord	[3]
2] tijd voor speelvisie	[4]
3] wie is de VDS	[7]
4] de vds doelstellingen 2014-2017	[23]
- SD1: de VDS heeft een volledig aanbod van dienstverlening voor speelpleinwerkingen	[28]
- SD2: de VDS versterkt het speelpleinwerk als methodiek	[42]
- SD3: de VDS verhoogt de toegankelijkheid van het speelpleinwerk met het oog op alle spelende kinderen.	[51]
- SD4: de VDS is praktijkspecialist op vlak van spelen	[61]
- SD5: de VDS is een effectieve organisatie die zijn efficiëntie permanent verhoogt	[65]
5] begroting personeel en middelen	[70]
- overzicht personeeltijd in VTE per doelstelling per jaar	[70]
- begroting 2014-2017	[73]
6] colofon	[79]
7] bijlagen	[81]

Spelen staat onder druk.

Onze samenleving wordt minder tolerant en dan is wat vroeger evident was dat plots niet meer. Dat kinderen niet overal en altijd meer mogen spelen, is daar een zichtbaar gevolg van. Nochtans weet zowat iedereen die iets met kinderen te maken heeft (wie niet eigenlijk?!) dat het net dat is wat kinderen willen/moeten/doen: overal en altijd spelen. Een contradictie in onze samenleving. Er zijn dus sterke schouders nodig die het voor alle spelende kinderen opnemen. De VDS heeft zo'n sterke schouders.

De Vlaamse Dienst Speelpleinwerk vzw (VDS) vertaalt het spelen van kinderen in 2 grote domeinen in zijn beleid voor de komende jaren: de VDS wil het speelpleinwerk als methodiek verdiepen maar durft ook breder kijken dan alleen maar naar 'het model'.

Het speelpleinwerk versterken, wil de VDS expliciet doen voor alle kinderen. Verder bouwen aan een stevige regiowerking, dicht bij elke lokale werking staan. Zo blijft de VDS zijn dienstverlening als koepel verder verdiepen, met de voeten in de speelpleinpraktijk. Het speelpleinwerk verdient niets minder met zijn 147.000 kinderen en 22.000 animatoren¹. En we stellen zelf met trots vast dat het ledenaantal jaarlijks stijgt, dat speelpleinwerkingen geïnspireerd terugkeren van de vele VDS trefdagen, cursussen of regionale initiatieven, dat de dienstverlening vlotjes de weg vindt naar de praktijk. Speelpleinwerkers op alle niveaus bejubelen onze enthousiaste aanpak, praktijkkennis, laagdrempeligheid en kwaliteit.

Naast verdieping staat ook verbreding op de agenda: de VDS wijdt een volledige doelstelling aan de toegankelijkheid van het speelpleinwerk én wil ook inzetten op het inspireren van anderen die werken met spelende kinderen. Met alleen speelpleinwerk als methodiek lukt het niet voldoende om iedereen te laten beseffen dat elk kind in z'n eigen buurt moet kunnen spelen, net zoals iedereen vroeger zelf graag speelde. De VDS wil er werk van maken zijn expertise te delen met alle lokale spelers.

De VDS wil daarom ook een organisatiemodel dat betrokkenheid en efficiëntie stimuleert en een stevige uitvalsbasis vormt om zijn doelstellingen te realiseren. De VDS wil liefst ingaan op alle impulsen die het werkveld ons geeft. Vaak doen we ook meer, veel meer, dan waarvoor we gevraagd of gesubsidieerd worden en meer dan waar er tijd voor is. Die sterke drive kenmerkt de VDS. Als we willen dat de bijna 400 VDS-medewerkers voortdurend het beste van zichzelf blijven geven, moet de VDS ook verder blijven sleutelen aan zijn interne organisatie. Dynamiek, inzet en werkwijze gaan hand in hand met speelplezier en kwaliteit.

Ons plan voor 2014-2017 is dus ambitieus, ja. We doen alles nog beter, nog sterker, met nog meer geloof in een spelende samenleving: met meer én betere speelkansen voor alle kinderen in Vlaanderen en Brussel!

Geert Van Wesemael,
Uittredend Voorzitter VDS vzw

Joke Dierickx,
Voorzitter VDS vzw

Jo Van den Bossche,
Algemeen Coördinator VDS vzw

¹ Vijfjaarlijkse Speelpleinenquête 2010

tijd voor speelvisie

November 2012:

150 VDS-medewerkers gaan samen op landelijk vormingsweekend...

Op zaterdagochtend volgt iedereen, volgens niveau en goesting, een sessie die dieper ingaat op de Handleiding 'Speelaanbod Organiseren'.

En bijgevolg op de speelvisie van de VDS.

Een groepje VDS'ers uit allerlei hoeken praat een drietal uur door over wat visie voor ons betekent. De speelvisie is het kader van waaruit we denken en spelen ondersteunen. Het is een visie die gefundeerd en uitgewerkt is. Het is het VDS-verhaal waar we voor gaan, dat je stap voor stap moet leren kennen. De VDS'ers zijn misschien idealistisch of visionair? In elk geval zijn we altijd in de eerste plaats op zoek naar wat kinderen willen: intens spelen waarbij vakantiegevoel centraal staat! Onderbouwd door deze speelvisie daagt de VDS de speelpleinwerkingen uit om hun kwaliteit te verbeteren, met kleine stapjes.

Enkele prikkelende woorden, die hopelijk uitnodigen om de visieteksten van de VDS te lezen (zie bijlage).

KINDERBRIL

speelsysteem

play **UITDAGING**

VAKANTIE

plezier

SPEELPLEIN

variatie

vrijetijd

VRIJHEID

VAKANTIEGEVOEL

keuze

speelVISIE

intens

OPENSPEELAANBOD

iedereen

GAME

interesse

ACTIVITEITEN

speelimpulsen

speelkansen

COMFORT

Dit hoofdstuk geeft achtergrond bij de VDS als organisatie.

Een blik op de geschiedenis vertelt hoe de VDS gegroeid is. Hierna wordt ingegaan op de organisatie, zoals die er anno 2012 uitziet.

1] De geschiedenis van de VDS

Uit de oude doos: NDO

De Vlaamse Dienst Speelpleinwerk (VDS) vzw is sedert 2003 de rechtmatige opvolger van de vzw NDO. Daar gaat op dat ogenblik een kwarteeuw geschiedenis aan vooraf:

NDO vzw werd als ‘**Nationale Dienst voor Openluchtlevens**’ opgericht in 1970 en bestond uit het samensmelten van bestaande, regionale of provinciale, vormingscentra waar monitoren voor vakantie-kampen en speelpleinwerkingen werden opgeleid. Erkend en gesubsidieerd als **landelijke jeugddienst in 1974** profileert NDO zich als vertegenwoordiger van het speelpleinwerk en eind jaren '70 ook als deskundige op het vlak van woon- en leefomgeving, inrichten van speelruimte en speelbeleid. In de jaren tachtig actualiseert NDO zijn beleid t.a.v. speelpleinwerkingen, wat o.a. leidt tot het **decreet van 1984** op het vakantiespeelpleinwerk, het ‘speelse decreet’. Begin jaren '90 volgt NDO de opkomende problematiek van de buitenschoolse kinderopvang van zeer dichtbij, meteen ook een derde activiteitenpoot binnen NDO (naast speelpleinwerking en speelruimte).

In 1992 verandert de naam in ‘**Nationaal Diensten- en Onderzoekscentrum voor het Spelende Kind**’. De beheers- en werkingsstructuur wordt geactualiseerd in 3 autonome werkingsstructuren:

- Onderzoekscentrum Kind & Samenleving (K&S)
- Vlaamse Dienst Kinderopvang (VDKO)
- Vlaamse Dienst Speelpleinwerk (VDS)

De drie diensten krijgen inhoudelijke autonomie, herstructureren in 3 vzw's (op 24 juni **1994** wordt de vzw Vlaamse Dienst Speelpleinwerk opgericht), maar alle zakelijke aspecten (personeel, financiën, verzekering...) blijven binnen de vzw NDO. Gedurende de volgende 10 jaar organiseren de drie diensten zich steeds beter en veroveren ze elk hun plaats in het landschap van het jeugdbeleid. De logische volgende stap, drie volledig zelfstandige organisaties, wordt in 2002 gezet. Eind 2002 vragen K&S vzw en VDKO vzw een nieuwe erkenning aan binnen het nieuwe decreet op het Vlaams jeugdbeleid. De vzw NDO houdt **begin 2003** op te bestaan wanneer dan de naam wijzigt in vzw Vlaamse Dienst Speelpleinwerk en de **grondig vernieuwde statuten van de VDS** worden aangenomen. Oorspronkelijk blijft er tussen de drie diensten een dubbele samenwerking:

1. op inhoudelijk vlak wordt een charter opgemaakt met gemeenschappelijke pedagogisch doelstellingen.
2. op administratief en logistiek vlak zullen de drie diensten gebruik maken van hetzelfde diensten-centrum (boekhouding, personeel, infrastructuur).

In 2004 trekt VDKO zich eenzijdig terug uit het samenwerkingsverband, K&S en de VDS beslissen om organisatorisch en structureel gebruik te blijven maken van dezelfde infrastructuur én inhoudelijk te blijven samenwerken. Half 2011 verlaten K&S en VDS de gezamenlijke infrastructuur, inhoudelijk en structureel wordt de historische band daarom geïnstitutionaliseerd.

Van versnipperd geheel tot één VDS

Sinds 1993 wordt de relevantie en toekomst van het speelpleinwerk bewaakt en ondersteund, met twee grote aandachtspunten: speelpleindienstverlening en kadervorming.

Eind jaren '90, begin jaren 2000 krijgt het tot dan toe versnipperde **kadervormingsluik** (13 kaderscholen) een **provinciale invulling**:

- In 1998 wordt Kaderschool NDO Brabant 'VDS Steunpunt Vlaams-Brabant' en smelten Kaderscholen Speldeprik-Oost en -West samen tot 'VDS Steunpunt Oost-Vlaanderen'. In 1999 volgt ook 'VDS Steunpunt West-Vlaanderen'.
- Andere oudere kaderscholen (Thomas - OCS - Kaderschool voor Begeleiding van Gehandicapten - Don Bosco - Duinen-Heide) vinden zich niet terug binnen de keuze om ten volle de kaart 'speelpleinwerk' te trekken en verlaten NDO om er mee te stoppen, elders onderdak te zoeken of een eigen erkenning te halen.
- Kaderschool Dienst voor Speelruimte Limburg wordt in 2002 'VDS Steunpunt Limburg'.
- De laatste stap naar één VDS voltrekt zich binnen 'VDS Steunpunt Antwerpen': de vormingscentra Mol-Galbergen, Groot-Antwerpen en Mechelen vormen sedert 2000 'VDS Steunpunt Antwerpen' maar de 3 cursusploegen blijven voorlopig afzonderlijk opereren. Als in 2006 Vormingscentrum Groot-Antwerpen hiervan afscheurt, besluiten de 2 resterende centra om vanaf 2008 operationeel één ploeg te maken.

De 5 provinciale steunpunten zijn dan formeel gestructureerd in **aparte vzw's**, elk met in hun bestuursorganen vertegenwoordigers uit het lokale veld. De Raad van Bestuur van de landelijke vzw bestaat uit de voorzitters van de provinciale vzw's, in de Algemene Vergadering worden ze aangevuld met één (of twee) extra bestuursleden van de provinciale vzw's.

Half 2004 ontstaat nog een zesde steunpunt: de VDS ontwikkelt binnen de schoot van de landelijke vzw in samenspraak met de VGC het VDS steunpunt Brussel, met Brussel-Hoofdstad als werkingsgebied. Geen aparte juridische entiteit meer, want het wordt dan immers al duidelijk dat de opgesplitste structuur schreeuwt om centralisering van de organisatie. Een ééngemaakte VDS zal ook kwalitatief meer impact hebben. Externe signalen van overheid en partners maken dit besef alleen maar groter.

In **2005** wordt de fusieoperatie ook officieel vormgegeven. Er wordt vanaf dan één personeels-, dagelijks en financieel beleid gevoerd. Voorlopig blijven de regio's toch ook nog een eigen inhoudelijke invulling aan het beleid geven, maar raken meer en meer afgestemd op elkaar met globale accenten voor de ganse VDS. In de daaropvolgende jaren draait ook deze denkwijze verder om en wordt de VDS ook **echt één organisatie**. Wanneer in 2012 de nieuwe frisse en speelse huisstijl wordt gelanceerd, wordt enkel nog anekdotisch gerefereerd aan de vroegere verschillen.

De VDS blikk vooruit!

Eind 2007 zet de VDS een grondig intern reorganisatieproces op poten onder de noemer 'Blik Vooruit!'. Wat tot dan organisch groeide op vlak van werkorganisatie en structuur, wordt grondig geanalyseerd en bijgestuurd. De VDS krijgt een **professioneel organisatie-model**, zonder daarbij de historische kracht van de organisatie te verloochenen: voor en met **speelpleinmensen**, dankzij een sturend en inspirerend **vrijwilligerskader** en vanuit een sterke **regionale dynamiek**.

De professionalisering laat zich o.m. voelen in de structuur, besluitvorming, communicatie, werkorganisatie, financieel beleid en locatiebeleid: in 2011 wordt - eindelijk! - **een eigen pand** aangekocht in **Mechelen** dat als landelijke zetel ook dienst doet als één van de 2 uitgebouwde operationele secretariaten (naast een gehuurde locatie in Gent; i.p.v. voorheen 7 secretariaten). Regionaal blijven nog wel antennepunten of vaste vergaderlocaties ingeschakeld.

Het Blik Vooruit proces wordt van dan af een leidraad bij de beperkte jaarlijkse bijsturing van de interne werkorganisatie, maar ook - wanneer de nood wordt aanvoeld - de aanleiding om opnieuw een uitgebreid intern reorganisatieproces op te zetten. In 2012 is zo'n nieuw proces opgestart om de VDS als effectieve organisatie te ontwikkelen die zijn efficiëntie permanent verhoogt (zie SD5). Zo blijft iedere medewerker (vrijwilliger en staf) blijvend betrokken bij de interne organisatie.

2] Hoe zit de VDS in elkaar?

De VDS anno 2012

Alle VDS vrijwilligers zijn straffe speelpleiners...

In elke regio werkt de VDS met een **regionale vrijwilligersploeg**. Honderden vrijwilligers krijgen een stevige kans tot zelfontplooiing. Deze ploegen worden ondersteund door de regionale VDS medewerkers. De VDS betreft op die manier een uitgebreide poule van mensen die actief zijn en blijven in de **lokale speelpleinpraktijk**. Zo staan de vrijwilligers dicht bij het speelpleinwerk en blijven ze de organisatie inspireren vanuit de praktijk.

Anno 2012 ziet de VDS vrijwilligersploeg er zo uit:

VDS VRIJWILLIGERS							TOTAAL
ANT	BXL	LIM	OVL	VBR	WVL	LANDELIJK	
83	27	47	70	62	50	19	358

Deze vrijwilligers zetten zich stevig in voor de organisatie, dit gaat om ongelooflijk veel uren: vergaderen, cursussen geven, uitwisselmomenten en andere initiatieven mee trekken, producten uitwerken. De VDS staat erop om deze jonge mensen te laten **meedenken én meebeslissen** en legt zijn vrijwilligers in de watten. In 2010 werd het **actieboek vrijwilligersbeleid** een leidraad voor de hele organisatie. Dit actieboek geeft het startsein van een 'wij-gevoel' rond vrijwilligersbeleid en daagt de regio's uit om antwoorden bij elkaar te zoeken en te vinden. (zie bijlage: inhoudstafel en visietekst vrijwilligersbeleid)

de open algemene vergadering

- bepalen algemene strategie
- vertegenwoordiging uit elke regio
- de leden van de Raad van Bestuur
- de stafmedewerkers
- 1/jaar in najaar

VDS Regio's

Antwerpen, Brussel, Limburg, Oost-Vlaanderen, Vlaams-Brabant, West-Vlaanderen

REGIOBESTUUR

verantwoordelijk voor het beheer en de werking van de regio

- mix van vormings-, beleids- en speelpleinondersteuningsvrijwilligers
- 1 voorzitter + stafmedewerker
- speelpleinondersteuner regio
- max 2 leden per regio in de AV
- 1/maand (mandaat 2 jaar)

Regionale werkgroepen

aantal werkgroepen en vergader tempo is afhankelijk van vastgelegde prioriteiten in de jaarplanning.

raad van bestuur

- beheer en opvolging dagelijkse werking
- 5 leden uit de AV waaronder voorzitter met mandaat van 3 jaar
- de algemeen coördinator
- de operationele coördinator
- 1/maand, afwisselend met de staf

algemene vergadering

- max. 12 regiovrijwilligers
- max. 2 leden per stuurgroep
- 1 voorzitter
- 2 vaste externe leden
- ad hoc externe leden
- de coördinatoren (ad hoc zonder stem)
- 1/maand
- gevraagd engagement: 3 jaar

landelijke werkgroepen

- aantal werkgroepen en vergader tempo is afhankelijk van vastgelegde prioriteiten in de jaarplanning.
- samenstelling: geïnteresseerde stafmedewerkers en vrijwilligers
- bij voorbeeld: communicatie, instructeurscursus, stedenbeleid, competentiebeleid...

coördinatoren - overleg

het dagelijks bestuur
algemeen coördinator en coördinatoren
1/week

MaMa
Zaak -
voerders
inclusief
coördinator

aandeelhouders -
vergadering
MaMa

stafmedewerkers

... die de organisatie sturen en inspireren

De sterke betrokkenheid van de VDS-vrijwilligers maakt hen mede-eigenaar van het VDS-aanbod (vorming en lokale ondersteuning), het speelpleinbeleid en het VDS beleid. Vrijwilligers liggen bijgevolg aan de basis van de besluitvorming, dat wordt in onderstaand organogram duidelijk gemaakt.

De besluitvorming bij de VDS stemt alle actoren in dit organogram op elkaar af:

- Op de **Open Algemene Vergadering** (nu: Strategisch Weekend in het najaar) bepalen alle geïnteresseerde beleidsvrijwilligers uit de zes regio's waar de VDS op inzet tijdens het volgende jaar. Binnen het kader van de beleidsnota worden prioriteiten uitgewerkt en vertaald in acties en een jaarkalender. Deze uitwerking is de basis voor het verdere VDS-werkjaar.
- Op een (bijna) maandelijkse **Algemene Vergadering (AV)** worden alle inhoudelijke evoluties teruggekoppeld en keuzes gemaakt.
- De **landelijke werkgroepen** zorgen voor de uitwerking van de acties en prioriteiten: vrijwilligers én stafmedewerkers gaan in deze werkgroepen samen aan de slag.
- De **Raad van Bestuur (RvB)** beheert de dagelijkse werking en alle bestuurstaken, ondersteund door VDS coördinatoren.
- Op regionaal niveau wordt maandelijks vergaderd in een regiobestuur. Hier wordt de regionale werking, zowel op vlak van kadervorming als speelpleinondersteuning, van dichtbij opgevolgd. Alle bestuursorganen binnen de VDS zijn inhoudelijk en qua kalender op elkaar afgestemd. Dit gebeurt zowel door het doorsturen van vragen, processen en informatie als door vertegenwoordigingen vanuit regionaal naar landelijk of vanuit de AV in de RvB.

De **bvba MateriaalMagazijn** is financieel onafhankelijk van de VDS.

Inhoudelijk zijn beiden verbonden via de zaakvoerdersvergadering, waarin de Algemeen Coördinator van de VDS zetelt. Waar mogelijk is het MateriaalMagazijn aanwezig op stafvergaderingen, om zo een link te leggen met de VDS dienstverlening en visie.

Beroepskrachten besturen en organiseren: het personeelsorganogram:

raad van bestuur

algemeen coördinator en operationeel coördinator

administratieve
ondersteuning

coördinator
speelpleinondersteuning

coördinator
visie, projecten
en ontwikkeling

coördinator
vorming

project
bv. inclusie, Taalspeler

team
speelpleinondersteuning

team
vorming

ANT

BXL

LIM

OVL

VBR

WVL

elke VDS-regio wordt ondersteund door 1 stafmedewerker vorming en 1 stafmedewerker speelpleinondersteuning (BXL = 1/2 van elk)

B
E
S
T
U
R

O
P
E
R
A
T
I
O
N
E
E
L

De dagelijkse operationele werking van de VDS wordt uitgevoerd door een ploeg van 19 stafmedewerkers, die allemaal een plaats hebben in het personeelsorganogram.

- **Regionale stafmedewerkers** sturen ploegen aan en bouwen zo een netwerk van lokale ondersteuning (regionale initiatieven en ondersteuning op maat) en vorming.
- De **coördinatoren** zorgen voor het dagelijks bestuur:
  - De coördinatoren vorming en speelpleinondersteuning zorgen voor coaching en thematisch overleg rond deze twee pijlers.
  - De coördinator visie, projecten en ontwikkeling geeft de organisatie nieuwe impulsen, coacht projectmedewerkers en bewaakt de visie.
  - De algemene en operationele coördinator nemen de taken op vlak van personeel, communicatie en financiën op zich.

Deze coördinatoren worden aangestuurd door de Raad van Bestuur.

Achteraan, bij de begroting van personeel en middelen, geeft een tabel het overzicht van alle VDS stafmedewerkers in december 2012.

De interne organisatiestructuur ter discussie

De **interne organisatiestructuur** van de VDS wordt in de loop van 2012 vanuit verschillende hoeken in vraag gesteld. Tijdens functioneringsgesprekken, informele babbels en vergaderingen komen duidelijke **bezorgdheden** naar boven. Zowel vrijwilligers als stafmedewerkers geven heel wat signalen, waar de VDS verder mee aan de slag gaat.

Twee **inputmomenten**, één voor stafmedewerkers en één voor vrijwilligers, zorgen voor een duidelijke **probleemschets**. Tijdens een denkdag in augustus 2012 worden de problemen opgelijst en uitgediept. Het overzicht hieronder vertelt welke thema's er werden besproken en waar de pijnpunten in de organisatiestructuur van de VDS te vinden zijn (Zie bijlage voor een uitgebreide versie)

	vrijwilligers	staf
vertegenwoordigen	<ul style="list-style-type: none"> - Onbekende landelijk boven, regio's beneden - Spanningsveld: werkjaar ballast en speelruimte regionaal - Andere regio's zijn amper gekend 	<ul style="list-style-type: none"> - Onbenutte kansen regio's - landelijk - Regiostaf mist structurele ruimte voor landelijke taken - Centralisatie van bepaalde taken mag gericht - Streven naar landelijke uniformiteit vergt veel tijd en energie
beslissen	<ul style="list-style-type: none"> - Wie beslist? Niemand heeft gevoel te kunnen beslissen... - Op welk niveau? - Hoe voeren we beslissingen door 	
communiseren	<ul style="list-style-type: none"> - Nood aan transparantie dus aan communicatie - Duidelijke en doordachte communicatie strategie is er niet 	
vrijwilligersbeleid	<ul style="list-style-type: none"> - Echte vrijwilligersorganisatie vs. een organisatie van beroepskrachten - Is de vrijwilliger een doel of een middel? - Engagement: cumulatief, gekoppeld... - Hoe zetten we vrijwilligers in? Gebruiken we hun 'goesting' en competenties? 	<ul style="list-style-type: none"> - Tempo staf vs. tempo vrijwilligers - Echte vrijwilligersorganisatie vs. een organisatie van beroepskrachten - Onduidelijke keuze over de rol van de vrijwilliger binnen VDS
personeelsbeleid	<ul style="list-style-type: none"> - Tempo staf vs. tempo vrijwilligers - De rol van een stafmedewerker is vaak onduidelijk - Stafmedewerkers moeten te veel alles kunnen en kunnen te weinig specialiseren - Verloop van stafmedewerkers en vrijwilligers ondermijnt een toegankelijk en efficiënt kennisbeheer. 	<ul style="list-style-type: none"> - Takenpakketten: volume, gecombineerde jobs, volle agenda, geen lange termijn, generalisten - Work Life Balance: veel pieken, weinig dalen, avonden, weekends - Coaching : nog werk aan - Rol van stafmedewerker onduidelijk

Opnieuw tijd voor 'Blik Vooruit!'

Al snel blijkt dat deze keer een fundamentele Blik Vooruit nodig is, een uitgebreid proces. Het doel wordt geconcretiseerd: "een nieuw **organogram** voor het personeel en vrijwilligers en een nieuwe **beslissings- en communicatiestructuur** voor de hele organisatie".

Een **werkgroep**, samengesteld uit bestuursvrijwilligers en stafmedewerkers, buigt zich over de opge-lijste bezorgdheden en gaat aan de slag. Dit zijn de **uitgangspunten** voor het hele proces:

- Vrijwilligers of stafmedewerkers: wie kan het best welke taak doen?
- Regionaal of landelijk: wat gebeurt op welk niveau? Waar gaat de VDS voor centralisatie en waar voor decentralisatie?
- Hoe ver gaat de regionale vrijheid binnen het landelijk kader? Hoe wordt de rol van de regio's afgebakend?
- Hoe kan de dagdagelijkse leiding gespecialiseerd aangepakt worden?

Deze werkgroep gaat vanaf het najaar van 2012 aan de slag met deze uitgangspunten. Er wordt een stappenplan gevolgd dat uitdaagt om de VDS als organisatie fundamenteel te analyseren:

STAP 1

Afbakenen van rollen: een oplisting van de kerntaken en welke rollen (afgeleide gehelen van competenties) daarvoor nodig zijn.

STAP 2

Afbakenen van organisatie-eenheden: zoeken naar eenheden die zelf verantwoordelijk zijn voor resultaten binnen de organisatie.

STAP 3

Het verbinden van de rollen met de organisatie-eenheden: de afweging wordt gemaakt of de rollen dicht bij de speelpleinen moeten staan of niet, met als doel een efficiënte organisatie op te bouwen waaruit een organogram kan vloeien.

STAP 4

Per organisatie-eenheid worden de rollen al dan niet geclusterd. De afweging wordt gemaakt of de rol door een specialist moet opgenomen worden of in een generalistisch takenpakket terechtkomt.

STAP 5

De individuele rollen en clusters van rollen worden in een werkvorm gegoten. Dit kan een team zijn of een takenpakket van een stafmedewerker of een vrijwilliger.

STAP 6

Het uitwerken van een beslissings- en communicatie structuur, met complementaire mandaten voor elke organisatie-eenheid.

Bij de eindredactie van deze beleidsnota is de werkgroep Blik Vooruit nog volop bezig. Een eerste **feedbackmoment** vindt begin december 2012 plaats en draait rond een voorstel tot **organogram**. Hierna gaat de werkgroep verder aan de slag met de **beslissings- en communicatiestructuur**, om zo **eind april 2013** te landen met een nieuw voorstel tot interne organisatie voor de VDS. Dit resultaat wordt in de loop van 2013 verder geïmplementeerd in de hele organisatie.

Blik Vooruit in deze beleidsnota

De doelstellingen voor 2014-2017, die verderop in deze beleidsnota worden beschreven, gaan uit van deze **implementatie**. De vijfde strategische doelstelling, die de interne organisatie van de VDS beschrijft, is gebaseerd op de principes van het Blik Vooruit proces. Deze timing zorgt ervoor dat de VDS vanaf 2014 opnieuw klaar zal staan om stevig werk te maken van de doelstellingen en bijgevolg volledig te focussen op de externe dienstverlening.

Het afgewerkte organogram wordt ter info meegestuurd met de verantwoordingsnota 2013, zodat externen opnieuw een actueel zicht krijgen op de interne organisatie van de VDS.

3] Hoe kwam deze beleidsnota tot stand? Betrokkenheid!

De VDS beleidsnota 2014-2017 is geschreven met een breed draagvlak van betrokkenen: zowel externen (speelpleinwerkingen en stakeholders) als internen. Door het invullen van vragenlijsten, gesprekken, feedbackrondes en voorstellingen op diverse niveaus leverden alle betrokkenen input, zowel op het doelstellingenkader als op acties en indicatoren. Een werkgroep, bestaande uit beleidsvrijwilligers en stafmedewerkers, leidde dit proces in goede banen.

Volgend kader geeft een schematisch overzicht van het hele proces.

	APRIL	MEI	JUNI	JULI
EXTERN speelpleinwerkingen en stakeholders	Bevraging: Op de studiedag "speelaanbod organiseren" (11 mei 2012) worden de aanwezige werkingen bevroegd in functie van de beleidsnota (zie bijlage, vragenlijst 1)	Bevraging: 35 speelpleinwerkingen en meer dan 400 cursisten vullen de online bevragingen in (zie bijlage, vragenlijst 1 en 3)	Bevraging van 26 externe organisaties (zie bijlage, vragenlijst 5)	Speelpleinzomer: VDS-medewerkers bezoeken meer dan 300 speelpleinwerkingen en houden zo de vinger aan de pols
TREKKERS v/h PROCES werkgroep beleidsnota	Opstart werkgroep Ontwerp vragenlijsten externen en internen Missie - visie - strategie	Ontwerp vragenlijsten externe organisaties	SWOT analyse van de bevragingen (zie bijlage) Uitdieping van thema's die de voorbije jaren naar boven kwamen, worden dieper onderzocht. (zie bijlage)	Confrontatie-analyse (zie bijlage) Strategische doelstellingen
INTERN vrijwilligers en stafmedewerkers		Bevraging: 47 vrijwilligers en alle stafmedewerkers geven input (zie bijlage, vragenlijst 2 en 4) Algemene Vergadering 7 mei: input verzamelen	Algemene Vergadering 4 juni: SWOT analyse	

werkgroep beleidsnota

Bestaat uit beleidsvrijwilligers en stafmedewerkers:
Pepijn Kennis, Fred De Ryck, Joke Dierickx, Stefanie van Hoof, Christoph Elaut, Bram Nickmans, An Beghein, Jo Van den Bossche, Pieter Verbanck, Kwinten Fort en Amke Bailleul

AUGUSTUS	SEPTEMBER	OKTOBER	NOVEMBER	DECEMBER
		Overleg met VVJ, Uit De Marge, Kind en Samenleving rond visie, missie, doelstellingenkader en structurele samenwerking		
Operationele doelstellingen	Vorbereiden strategisch weekend	Schrijfdag: uitwerken van acties en indicatoren, knopen worden doorgehakt	Planningstool: evenwicht over de verschillende jaren en acties wordt bekeken (zie bijlage) Financieel: Personeelstijd (in werkdagen) en begroting	Eindredactie, lay-out en laatste correcties Eind december: een teaser zorgt voor interne verspreiding van het doelstellingskader binnen de hele organisatie
Open Algemene Vergadering 20 augustus: Er wordt gesleuteld aan enkele inhoud, doorgediscussieerd en draagvlak voor elke doelstelling gecreëerd		Strategisch Weekend, 6-7 oktober: Meer dan 40 VDS medewerkers doen een uitgebreide denkfening op niveau van acties en indicatoren Stafdriedaagse: 19-21 oktober: input op de basisdoelstelling rond dienstverlening	Algemene Vergadering op 5 november: Stand van zaken en verder verloop van het proces wordt geëvalueerd. Raad van Bestuur op 14 november: Feedback op het financieel plaatje	Algemene Vergadering op 3 december: De beleidsnota wordt formeel goedgekeurd door de Algemene Vergadering

4] De missie, visie en positie van de VDS

Missie

De Vlaamse Dienst Speelpleinwerk is een dienstverlenende organisatie voor het **speelpleinwerk in Vlaanderen en Brussel**. De dienstverlening omvat lokale ondersteuning, kadervorming en belangenbehartiging.

De kerntaken van de VDS zijn

1. **Lokale ondersteuning:** advies, info en begeleiding. We zoeken een antwoord op alle vragen, bij je thuis of aan de telefoon. We komen waar nodig ter plaatse en worden voor even uw Co-Piloot. Daarnaast ontwikkelen we in samenspraak met de sector nieuwe producten, diensten en campagnes.
2. **Kadervorming:** opleiding voor jongeren in het speelpleinwerk, in elke regio, elke vakantie van 'animator' tot 'instructeur' of vorming op het eigen speelplein. Verantwoordelijken krijgen een specifiek traject aangeboden.
3. **Belangenbehartiging:** op alle beleidsniveaus moeten beleidsmensen op de hoogte blijven van de speelpleinrealiteit. Intern en extern maken wij werk van visieontwikkeling omtrent spelen en speelbeleid. Zo willen wij bijdragen tot een positief imago voor het speelpleinwerk. Het recht op spelen staat daarbij centraal. De VDS zet het speelpleinwerk in de kijker bij verschillende overheden en media.

Visie

De VDS wil speelpleinwerkingen proactief ondersteunen om **meer en betere speelkansen in de vrije tijd van kinderen** te creëren. Zo streven we permanent naar **vernieuwing** in de sector.

De VDS doet dit vanuit een onderbouwde visie op kinderen die steunt op drie pijlers:

- respect hebben voor de **eigenheid van elk kind**,
- **vrijheid bieden** door een prikkelend en gevarieerd aanbod van impulsen (door vrienden en begeleiders, vanuit omgeving en materiaal),
- belang hechten aan het **intens spelen** van elk kind.

De VDS onderscheidt zich in zijn werking door zijn permanent streven naar **deskundigheid**, naar **netwerkvorming** en naar **betrokkenheid** van alle actoren. De speelse stijl die de VDS daarbij hanteert, illustreert zijn streven om het **belang van spelen** voorop te stellen.

Positie van de VDS

De VDS wil zowel de **koepel** van het speelpleinwerk zijn, als het **expertisecentrum** voor ieder speelinitiatief. Daarbij is de VDS de **verdediger van het spelende kind**. In de statuten is expliciet opgenomen dat de VDS de *Universele Verklaring van de Rechten van de Mens en het Internationaal Verdrag betreffende de Rechten van het Kind* onderschrijft.

De VDS wil **speelpleinwerkingen en andere lokale speelinitiatieven** proactief ondersteunen met een actuele en volledige dienstverlening. De VDS wil dicht bij elke lokale speelpleinwerking staan. Daarom kiezen we ervoor onze dienstverlening aan te bieden via regionale steunpunten.

De doelgroep van de VDS bestaat in eerste instantie uit **organisatoren** (zowel particuliere als gemeentelijke). In de praktijk worden zowel de jeugdwerkers zelf, de speelpleinorganisatoren, speelpleinbevoegden als de lokale beleidsmakers beoogd.

5] Het huidig bereik van de VDS

De VDS bereikt het speelpleinwerkveld

De speelpleinquête van 2010 scheidt een duidelijk beeld van het speelpleinlandschap waar de VDS dé koepel van is. 406 speelpleinorganisatoren organiseren in Vlaanderen en Brussel 570 speelpleinwerkingen. Deze speelpleinwerkingen zijn in de praktijk heel divers, op vlak van grootte, speelaanbod, organisatie, speelpleinploeg en visie.

De methodiek speelpleinwerk heeft deze gemeenschappelijke kenmerken:

- Kinderen als doelgroep
- Vakantie als actieperiode
- Spelen als hoofddoel
- Jeugdwerk als filosofie en methodiek
- Een hoge graad van openheid
- Een sterk lokaal karakter

Het VDS-aanbod bereikt (bijna) alle speelpleinwerkingen.

De VDS is een grote organisatie, met een breed aanbod voor speelpleinwerkingen dat op verschillende vlakken uitgebreid is uitgewerkt:

- Het aanbod is **inhoudelijk breed** uitgewerkt: De VDS heeft producten die inspelen op elke pijler van het SpeelpleinBasisschema. Zowel op vlak van speelaanbod, speelpleinploeg, organisatorische onderbouw, externe relaties, toegankelijkheid als beleid kunnen speelpleinwerkingen in de VDS dienstverlening hun gading vinden.

het speelpleinbasisschema

speelpleinwerk

is een jeugdwerkvorm met kinderen als doelgroep, vakantie als actieperiode en spelen als hoofddoel.
Het speelpleinwerk in totaliteit is heel verscheiden en heeft een sterk lokaal karakter.
Daarom kan iedereen...

een eigen visie en beleid ontwikkelen

De manier waarop alle medewerkers denken over vrije tijd voor kinderen, over de betekenis van spelen en over de rol van het speelplein, bepaalt welke keuzes gemaakt worden op vlak van:

SPEELKANSEN

Speelaanbod dat gebaseerd is op een variatie aan...

- georganiseerd, voorbereid spelen vanuit animatoren
- spontaan spelen van kinderen

Speelimpulsen vanuit...

- kinderen
- animatoren
- speelmateriaal
- speelruimte (infrastructuur, terrein en omgeving)

Binnen een **speelsysteem** met doordachte...

- groepsindeling
- dagindeling
- keuzemogelijkheden

SPEELPLEINPLOEG

Alle medewerkers die actief bijdragen aan de realisatie van de werking

- animatoren
- hoofdanimatoren
- verantwoordelijken en bestuur
- logistieke en administratieve hulp

hebben baat bij

- LOOPBAANBEGELEIDING**
  - aantrekken en selecteren
  - introduceren
  - begeleidershouding
  - vorming en stagebegeleiding
  - uitdaging en verantwoordelijkheid
  - vieren en afscheid nemen
- PLOEGBAAS**
  - taakinvulling en taakverdeling
  - ondersteuning en coaching
  - interne communicatie
- JAARWERKING**
  - inspraak
  - participatie
  - ontspanning
- POSITIEVE CULTUUR**
  - verbondenheid met elkaar
  - identificatie met de werking
  - algemene sfeer en ambiance
  - omgaan met storend gedrag

ORGANISATORISCHE ONDERBOUW

Praktisch-organisatorische taken

- dagverloop
- avontuurlijkheid en veiligheid
- administratie
- vervoer
- catering
- materiaalbeheer

Wettelijke verplichtingen

- voorzieningen (sanitair, water en elektriciteit)
- toestellen en infrastructuur
- verzekering
- fiscale attesten
- informatienota vrijwilligers
- vzw-verplichtingen of andere organisatievormen

Inhoudelijke taken

- profiel van de werking
- beheersstructuur
- overlegstructuur
- statuut van de begeleiders
- werkmiddelen
- huishoudelijk reglement
- samenwerkingsvormen opzetten

EXTERNE RELATIES

Uitstraling & beeldvorming via promotie van het aanbod met een eigen speelse huisstijl

Relatie en communicatie

- kinderen en ouders
- buurt of wijk
- jeugddienst
- andere gemeentediensten
- gemeentebestuur
- andere speelinitiatieven
- ander jeugdwerk
- andere organisaties
- scholen
- VDS

Vertegenwoordiging

- de jeugdraad
- relevante lokale netwerken

Belangenbehartiging

van het spelende kind in het bredere jeugdbeleid

TOEGANKELIJKHEID

Een hoge graad van openheid op maat van alle kinderen en medewerkers waarbij aandacht wordt geschonken aan...

- aangepast aan alle lichamelijke en verstandelijke mogelijkheden, leeftijden...
- overzicht en visualisatie van het aanbod
- interactie tussen kinderen onderling

- individuele aandacht
- specifieke vorming
- bewustwording referentiekader
- interactie tussen kinderen en begeleiders

- praktische drempels (financiën, taal, mobiliteit, administratie)
- sociaal-culturele drempels
- flexibele dienstverlening

- onthaal van kinderen en ouders
- duidelijke wederzijdse verwachtingen
- bereiken van kansengroepen

- Het aanbod speelt in op **diverse doelgroepen** en de diverse noden die deze doelgroepen hebben. De VDS ontwikkelt specifieke producten, initiatieven en diensten op maat van animatoren, hoofd-animatoren, speelpleinverantwoordelijken en beleidsmakers.
- Het aanbod is **regionaal georganiseerd**: in elke VDS regio is de basisdienstverlening terug te vinden, afgestemd op regionale tendensen en met eigen accenten.
- Het aanbod is **divers qua vorm**:
  - Producten: infobundels, fiches, een voorbeeldbank op de website of kant en klare werkvormen.
  - Initiatieven op regionaal niveau om speelpleinwerkingen of speelpleiners samen te brengen (kadervorming, uitwisselmomenten, stuurgroepenweekends).
  - Diensten op maat voor een speelpleinwerking (begeleiding, vorming, advies ter plaatse).

Dit aanbod is er **voor alle speelpleinwerkingen** in Vlaanderen en Brussel. Om van een aantal extra voordelen te genieten kunnen speelpleinwerkingen lid worden van de VDS. De leden van de VDS krijgen korting op vorming en korting op het MateriaalMagazijn, gratis infobundels en gratis advies ter plaatse. Het bereik van deze **aansluitingsbijdrage** ligt ongeveer op 65% van de organisatoren. Zo slaagt de VDS erin om de dienstverlening nog sterker uit te bouwen.

De tabellen hieronder geven het bereik van de VDS weer op een aantal **kerntaken**, over de voorbije drie jaar heen. Deze taken zorgen ervoor dat de VDS de modules van het decreet behaalt en vormen de kern van de VDS dienstverlening.

Alles in de volgende tabellen wordt **regionaal** georganiseerd en gecommuniceerd naar de speelpleinwerkingen. Telkens wordt het product uitgelegd en de evolutie van 2009 tot 2011 weergegeven. Een uitgebreidere oplijsting met aantallen is te lezen in de jaarlijkse voortgangsrapporten van de VDS.

Deze eerste tabel en grafiek geven ‘bereikte speelpleinwerkingen’ weer: vaak is dit de stuurgroep, de jeugdendienst of de hele ploeg animatoren die bereikt wordt door het product of de dienst van VDS.

Bereikte organisatoren van speelpleinwerkingen (totaal = 406)				
product/dienst	uitleg	2009	2010	2011
Procesbegeleiding	Een procesbegeleiding van minimum 8 dagdelen, ter plaatse bij een werking, rond een afgebakend thema.	34	40	32
Advies ter plaatse	De deskundige mening van de VDS, standpunten en visie over een speelpleinthema naar keuze, uitgewerkt op maat van de werking en ter plaatse gebracht. Aangesloten speelpleinen krijgen jaarlijks twee gratis adviezen.	119	135	168
Audit	Een externe kwaliteitsmeting van een speelpleinwerking door de VDS, door observatie en interviews, al dan niet gekoppeld aan advies.	5	5	3
Zomerbezoeken	Een bezoek aan de speelpleinwerking tijdens de werking door een VDS medewerker, met focus op de werking leren kennen, problemen en nieuwe kansen opsporen, netwerken en VDS dienstverlening bekend maken.	366	311	405
Producten: DNA	Een uitgewerkte infobundel rond een speelpleingerelateerd thema. Aangesloten speelpleinwerkingen krijgen jaarlijks de nieuw ontwikkelde DNA's gratis. Deze cijfers gaan over de extra verkochte exemplaren.	43	19	175
Lidmaatschap	De mogelijkheid die speelpleinwerkingen hebben om zich bij de VDS aan te sluiten, met heel wat voordelen (zie hierboven)	213	245	266
MateriaalMagazijn	Een aanbod aan “goedkoop speelmateriaal voor veeleisende speelinitiatieven”, met meer dan 800 artikels die speelpleinwerkingen en anderen tegen de zomervakantie kunnen bestellen.	563	783	802
BreedBeeld: vorming op maat	Een uitgewerkt vormingsaanbod dat op maat en ter plaatse aan de lokale werkingen wordt gegeven.	235	247	208

Tabel: bereikte speelpleinwerkingen met het VDS aanbod

Deze tweede tabel gaat in op het aantal bereikte speelpleiners, dit kunnen zowel animatoren, hoofdanimatoren of verantwoordelijken zijn. Het gaat hier om diensten of producten die vooral losse personen aantrekken, die de inhoud dan naar hun werking meenemen en vertalen.

Bereikte animatoren, hoofdanimatoren of verantwoordelijken				
Product/dienst	Uitleg	2009	2010	2011
Cursus animator	De cursussen animator leiden jongeren die minimum 16 jaar worden via een interactieve week in het speelpleinwerk in.	1541	1636	1585
Cursus verdere vorming	De cursussen verdere vorming zijn er voor animatoren met minstens één jaar ervaring en gaan dieper in op stage-ervaring, inhoudelijke en technische onderwerpen.	255	230	206
Cursus hoofdanimator	De cursussen hoofdanimator zijn er voor iedereen die 17 is en werken rond het hele speelplein: animatorenploeg, beleid, spellen...	306	289	373
Stuurgroepenweekends	Dit zijn weekends voor speelpleinstuurgroepen, met focus op vorming, uitwisseling, eigen vergadertijd en ontspanning		484	356
Trefdagen	De VDS trefdagen zijn evenementen met vorming en een speelaanbod, voor elke speelpleiner uit de regio.	814	1086	1557

Tabel: bereikte speelpleiners met het VDS aanbod

Naast deze kerntaken heeft de VDS nog een uitgebreid aanbod aan **andere producten en diensten**. Samen vormt dit de totale basisdienstverlening, die voor elke speelpleinwerking beschikbaar is (zie overzicht in bijlage)

- Jaarlijkse **campagnes** (bv speelvisie: uitwerken van een dvd, een evaluatie-instrument rond speelplein, de handleiding 'speelaanbod organiseren' en een studiedag)
- Veelbezochte **websites**:
  - www.speelplein.net: de portaalsite voor het speelpleinwerk, zowel voor ouders, cursisten, speelpleinverantwoordelijken als VDS medewerkers (jaarlijks gemiddeld 76.000 unieke bezoekers)
  - www.kattenkwad.be: een site rond conflicthantering met tips voor moeilijke situaties op het speelplein
  - www.speelidee.be: ideeën rond spelen, kant en klaar en bruikbaar voor elke animator (jaarlijks gemiddeld 50.000 unieke bezoekers)
  - Facebook: de pagina van de VDS krijgt een wekelijkse update. Ook de regionale facebookpagina's zijn een veelgebruikt communicatiemiddel.
- Het **speelpleinvakblad 'KiCK!'** wordt gedrukt op 6.000 exemplaren (alle speelpleinorganisatoren en elke animator van de aangesloten werkingen ontvangen er één), vier keer per jaar. Dit tijdschrift is inhoudelijk afgestemd op speelpleinverantwoordelijken, hoofdanimatoren en animatoren.
- De online **voorbeelddatabank** (www.speelplein.net/VDS-bibliotheek) met praktische voorbeelden, visieteksten en achtergrondinfo bij elke pijler van het SpeelpleinBasis-schema, is een veelgebruikt instrument bij adviezen. Deze wordt continu aangevuld.
- De thematische **infiches** (bv op uitstap, speelplein evalueren, vzw structuur...) worden elk jaar uitgebreid, herwerkt en verspreid.
- Regionale **uitwisselmomenten**: gemiddeld drie keer per jaar hebben speelpleinwerkingen regionaal de kans om elkaar te ontmoeten, uit te wisselen, bij te praten... begeleid door VDS'ers.

- CO2, **vorming voor verantwoordelijken**: elk jaar zijn er ongeveer 20 deelnemers voor het gehele traject. Dit wordt georganiseerd in samenwerking met de VVJ.
- **Advies** per telefoon en email: de regionale VDS medewerkers staan klaar om alle vragen van de speelpleinwerkingen te beantwoorden.
- **Nieuwsbrieven**: maandelijks wordt een externe nieuwsbrief verstuurd, vanuit de regio's, met nieuws uit de VDS, input en belangrijke data. Meer dan 6.500 adressen krijgen deze nieuwsbrief.
- Infomappen **diversiteit**: de infomap en vormingsmap rond kinderen met een beperking en de infomap rond maatschappelijke kwetsbaarheid zijn veelgebruikte tools in procesbegeleidingen rond inclusie.

De speelpleinwerkingen gebruiken het VDS aanbod

Elk speelplein maakt gebruik van een combinatie van een aantal VDS diensten, producten of deelnames aan initiatieven. Om te kunnen meten hoe sterk speelpleinwerkingen doordrongen zijn van VDS, gebruiken we de dit meetinstrument met verschillende niveaus van VDS-bereik op de speelpleinwerkingen. Dit blijft een subjectieve inschatting, maar geeft wel een beeld van het bereik van de VDS bij de speelpleinwerkingen. In de volgende beleidsperiode gaat de VDS aan de slag om een instrument te ontwikkelen dat nog beter de vinger aan de pols houdt bij de werkingen (Zie SD1/OD4)

Voorwaarden			Niveau van het bereik	% speelpleinen (in 2011)
Wat gebeurt er?	VDS oogpunt	Speelplein oogpunt		
Nihil	VDS kent het speelplein niet	Het speelplein kent VDS niet/weet VDS niet te vinden	Nihil	7,80
Informatie-overdracht	VDS kent het speelplein	Het speelplein kent VDS/weet VDS te vinden en maakt accidenteel gebruik	Basisniveau	46,83
Interactie -> proces	VDS beïnvloedt het speelplein	Het speelplein kent en gebruikt het VDS-aanbod	Gemiddeld niveau	31,71
Participatie (return on investment)	VDS werkt samen met het speelplein	Het speelplein maakt mee speelpleinbeleid	Intensief niveau	13,66

Hoe de speelpleinwerkingen VDS zelf mee vormgeven

De sterk uitgebouwde vrijwilligerswerking geeft mensen van lokale speelpleinwerkingen de kans om de VDS mee vorm te geven. Dit zorgt ook voor een stevig bereik van de werkingen waar deze vrijwilligers vandaan komen. Deze komen, doordat de vrijwilligers ambassadeurs zijn, op deze manier ook met de dienstverlening van de VDS in contact. Dit bereik is sterk regionaal en dat wordt in de volgende tabel weergegeven, met de evolutie van 2009-2012.

VDS vrijwilligers				
	2009	2010	2011	2012
ANT	72	66	75	83
BXL	19	35	29	27
LIM	34	41	47	47
OVL	70	75	79	70
VBR	72	67	63	62
WVL	50	49	45	50
EXTRA	17	19	19	19
	334	352	357	358

Het bredere VDS bereik

Op **gemeentelijk niveau** bouwt de VDS voortdurend aan een netwerk van persoonlijke contacten met jeugddienstmedewerkers, ander gemeentepersoneel en politiek (schepenen, burgemeester). Dit maakt de organisatie een veelgevraagde partner bij examenjury's en adviesvragen. Bovendien heeft de VDS een sterke band met de stedelijke jeugdraden waar convenanten lopen (Gent, Brussel en Sint Niklaas).

Op **regionaal niveau** zijn de VDS medewerkers vaak de trekkers van een provinciale jeugdraad (dagelijks bestuur, algemene vergadering, werkgroepen). Regionale (staf)medewerkers hebben nauw contact met de medewerkers van de provinciale en VGC jeugddienst. De VDS volgt de evoluties binnen het provinciaal jeugdbeleid van nabij verder op.

Op **Vlaams niveau** neemt de VDS een actieve rol op. VDS vertegenwoordigers werken mee in de volgende overlegplatformen:

- Afdeling Jeugd: de VDS stelt zich waar mogelijk kandidaat voor de reflectiegroep lokaal/provinciaal en de reflectiegroep landelijk en eventuele andere platformen
- Vlaamse Jeugdraad: Commissie Jeugd
- Steunpunt Jeugd: platform Lokaal, platform Kadervorming en lid van de Algemene Vergadering (Bij de hervorming naar De Ambrassade neemt de VDS een actieve rol op in de nieuwe structuur)
- Algemene Dienst voor Jeugdtoerisme: lid van de Algemene Vergadering
- Vlaams Steunpunt Vrijwilligerswerk: lid van de Algemene Vergadering
- Werkgroep Attestering: verdere opvolging indien de werkgroep verder gezet wordt
- De VDS is actief en trekkende kracht van het Goe Gespeeld! samenwerkingsverband

De VDS levert **redactiebijdragen** voor het handboek vrijwilligerswerk (VSVw vzw), Dropzone (VVJ), Lokaal (VVSg), Demos... en is een gewaardeerde en leerrijke **stageplaats** voor hogeschool- en universiteitsstudenten (Artevelde, Hogeschool Gent, KU Leuven, Universiteit Gent, KH Leuven...). Hiernaast is de VDS een veelgevraagde **praktijkspecialist rond spelen**, bvb door jeugdbewegingen, Gezinsbond, kinderrechtencommissariaat, hogeschoolopleidingen, studiedagen kinderopvang, jeugddienst Globe-link...

Met de volgende organisaties zoekt de VDS naar een intense en structurele samenwerking, zoals in de verdere beleidsnota duidelijk wordt (zie SD2/OD4):

- **Vereniging Vlaamse Jeugddiensten en -consulenten vzw**: Twee derden van de speelpleinwerkingen zijn gemeentelijk en vallen bijgevolg onder de eindverantwoordelijkheid van een gemeentelijke jeugddienst. Deze stedelijke jeugddiensten ondersteunen vaak ook heel wat particuliere speelpleinwerkingen. Door de samenwerking met de VVJ versterkt de VDS zijn inbedding in het jeugddienstlandschap. Beide organisaties wisselen jaarlijks en structureel expertise uit en denken samen na, over bvb vorming voor verantwoordelijken, ander gemeentelijk vakantieaanbod en acties naar schepenen toe. Een vertegenwoordiger van de VVJ zit als externe partner in de Algemene Vergadering van de VDS.
- **Kind en Samenleving vzw**: Vanuit de geschiedenis en gezamenlijke kijk op spelende kinderen, overleggen de VDS en K&S jaarlijks en structureel. Waar mogelijk wordt inhoudelijke samenwerking en feedback gezocht. Beide organisaties zetelen in elkaars Algemene Vergadering als externe partner.
- **Uit De Marge vzw**: Vanuit de methodiek speelpleinwerk en de bijhorende laagdrempeligheid, is Uit De Marge een uitgelezen partner om samen te werken aan een breed bereik van speelpleinwerkingen. Dit resulteert in een jaarlijkse en structurele uitwisseling en samenwerking rond vorming, visie of productontwikkeling.

Op **internationaal niveau** nam de VDS in 2011 het lidmaatschap van de IPA over van Kind en Samenleving. Door aanwezigheid op de conferenties (2011 en 2014) zoekt de VDS naar uitwisseling en inspiratie op internationaal niveau. Zo wordt er structureel gebouwd aan een internationaal netwerk (zie SD4/OD1). Er is in de toekomst ook ruimte om in te gaan op ad hoc projecten waar dat mogelijk is, zoals bv het organiseren van een animatorcursus in Zuid-Afrika (maart 2012) of een internationale vormingsweek rond spelen samen met het Centrum voor Informatieve Spelen (november 2012).